

**PŁODOWY
ZESPÓŁ
ALKOHOLOWY
FAS**

FETAL ALCOHOL SYNDROME

Violetta Skrzypulec-Plinta

Katedra Zdrowia Kobiety
Wydział Nauk o Zdrowiu

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

**Zespół umysłowych
i fizycznych zaburzeń
będących efektem
teratogennego działania
alkoholu na płód**

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

- Co roku w Polsce rodzi się około **1000** dzieci z FAS (300 000 urodzeń)
- **1/100** dzieci cierpi na zaburzenia wynikające ze spożywania alkoholu przez ich matki w czasie ciąży
- **1/500** dzieci ma FAS
- Na świat przychodzi 10 razy więcej dzieci z pełnoobjawowym FAS niż z zespołem Downa

Co się pije w Polsce

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

STATYSTYKA

- Polacy są przekonani o szkodliwym wpływie alkoholu na kobiety w ciąży.
- **Niemal jedna trzecia (31,7 %) badanych przez IPSOS Polaków spotkała się z opinią, iż kobieta w ciąży powinna spożywać regularnie niewielkie ilości czerwonego wina**
- Jedna trzecia ankietowanych kobiet (33,5 proc), które urodziły jedno, lub więcej dzieci, przyznaje się do spożywania niewielkich ilości alkoholu w czasie ciąży.

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

STATYSTYKA TNS OBOP

- Co szósta kobieta w wieku 18-35 lat uważa, że mała dawka alkoholu nie szkodzi matce i dziecku
- 10% dopuszcza lampkę czerwonego wina w ciąży
- 35% było świadkiem spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży (co czwarta – piwo, co siódma – wino, co jedenasta – drinka)

Mgr Leokadia Jędrzejewska
Konsultant Krajowy w Dziedzinie Pielęgniarstwa Gin.- Pol.

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

PATOGENEZA

- Alkohol jest metabolizowany prawie w całości do aldehydu
- Tylko w poniżej 5% wydalany w postaci niezmięnionej
- Aldehyd ulega przemianie w octan, jest toksyczny dla tkanek

Dodatkowo:

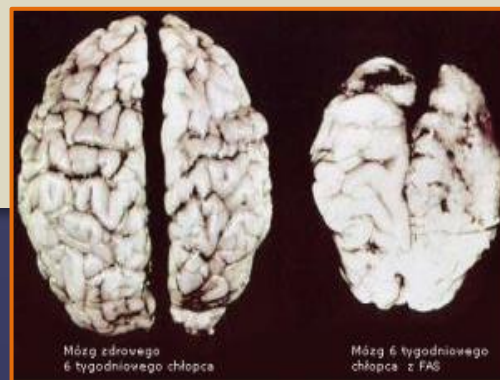
- Niedożywienie
- Niedobór kwasu foliowego, białka, witamin

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

PATOGENEZA

Stale uszkodzenie mózgu dziecka pod wpływem alkoholu:

- Migracja komórek do niewłaściwych obszarów
- Niewłaściwe połączenia między neuronami
- Obumaracie komórek mózgowych

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

ALKOHOL A CIAŻA

- **Każda ilość alkoholu** działa toksycznie na rozwijające się wewnątrzmacicznie dziecko.
- Każde 50 mg alkoholu oznacza śmierć 20 milionów komórek nerwowych.
- Im większa ilość alkoholu, tym większe jest ryzyko uszkodzeń. Cząsteczki etanolu zawartego w alkoholu bez problemu przenikają przez łożysko i uszkadzają płód.

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

ALKOHOL I CIAŻA

I TRYMESTR

- uszkadza mózg; osłabia rozwój komórek
- atakuje główne organy płodu serce czy nerki
- prowadzi do deformacji twarzy
- powoduje poronienia

II TRYMESTR

- osłabia rozwój mózgu i płuc
- prowadzi do zaburzenia rozwoju wzrostu

III TRYMESTR

- osłabia rozwój mózgu
- powoduje porody przedwczesne
- uszkadza mięśnie, skórę, gruczoły, kości i zęby.

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

Szklanka piwa 250 ml
o mocy 5 %

Lampka 100 ml wina o
mocy 12%

Kieliszek 30 ml wódki
o mocy 40% alkoholu

Piwo, wino i wódka zawierają ten sam alkohol etylowy, tylko w różnych stężeniach.

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

CZYNNIKI RYZYKA

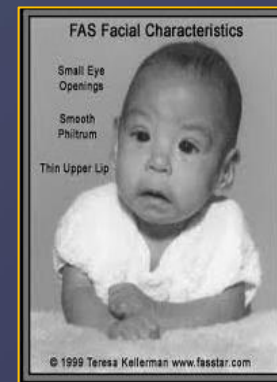
- Ciężarne palaczki tytoniu
- Kobiety poniżej 25 roku życia
- Niezameżne
- Słabo wykształcone
- Zła sytuacja socjoekonomiczna
- Używanie innych substancji psychoaktywnych
- Wcześniejsze urodzenie dziecka z FAS
- Rasa czarna – 7 – krotnie częściej niż biała

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

CECHY DESMORFII

- Małogłowie
- Krótki, zadarty nos
- Spłaszczona środkowa część twarzoczaszki
- Niedorozwój szczęki i żuchwy
- Hipoplastyczna rynienka podnosowa
- Cienka górna warga (czerwień wargowa)
- Zwężone szpary powiekowe
- Opadające powieki
- Dodatkowy fałd w kąciku oka
- Duże lub zdeformowane uszy
- Krótka szyja
- Niedorozwój płytki paznokci u rąk i nóg

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

EFEKT:

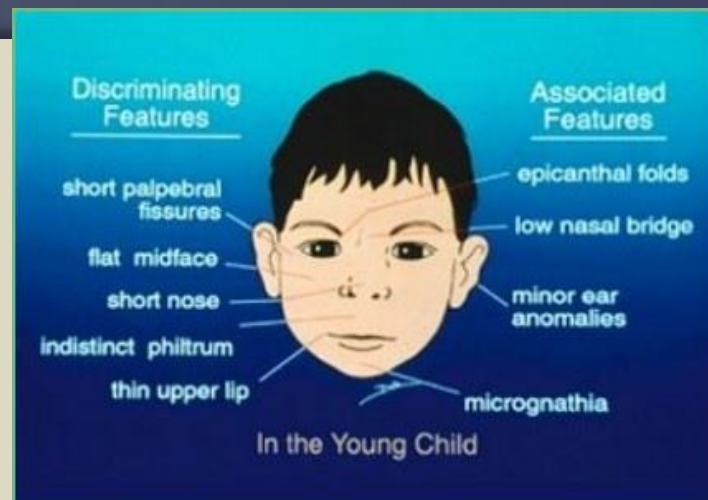
- Obniżenie IQ
- Zaburzenia uwagi i zdolności uczenia się
- Wady serca
- Dysfunkcje mózgu
- Śmierć

Wiele dzieci doświadcza poważnych zaburzeń zachowania i funkcjonowania społecznego, które trwają całe życie

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

OBJAWY (OUN)

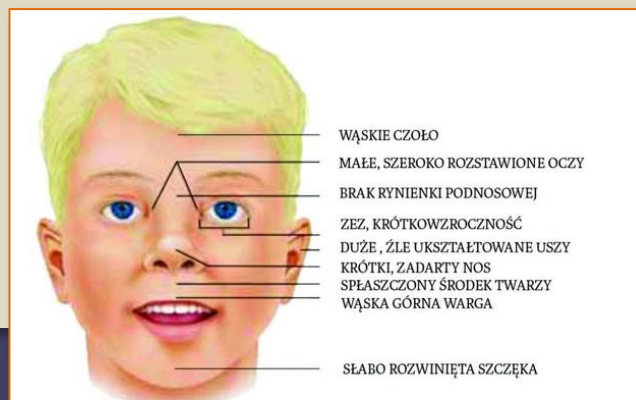
- Nadaktywność
- Niedojrzale zachowanie
- Wydłużony czas reakcji
- Deficyt uwagi
- Słaba ocena sytuacji
- Słabe kontrolowanie impulsów
- Deficyt pamięci wzrokowej i werbalnej
- Trudności z rozumieniem pojęć abstrakcyjnych
- Trudności w rozwiązywaniu problemów

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

OBJAWY (OUN)

- Problemy z pamięcią (krótkotrwała)
- Problemy z wykorzystaniem informacji
- Utrudnione wiązanie nowych wiadomości z poprzednimi
- Problemy z myśleniem przyczynowo skutkowym
- Brak wyobraźni
- Brak poczucia czasu
- IQ poniżej normy

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

NASTĘPSTWA FAS

- Lęk, złość, unikanie, wycofanie
- Wejście w rolę ofiary lub prześladowcy
- Przerwanie nauki szkolnej
- Bezrobocie
- Bezdopnia
- Choroby psychiczne, depresja
- Kłopoty z prawem
- Skłonność do uzależnień
- Tendencje i zachowania samobójcze

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

FAS nie można wyleczyć
FAS ma się przez całe życie

A tak niewinnie się zaczyna....

PŁODOWY ZESPÓŁ ALKOHOLOWY FAS

Co roku, 9 września,
obchodzony jest
Światowy Dzień FAS

